

A NÉPMESE KULTUSZA A *PIROSKA ÉS A FARKAS* NYOMÁN

Szerző: **BALÁZS PIRI Dorottya** (balazs.piri.dorottya@gmail.com);

GÁL Lídia (lidiagal94@gmail.com), III. évfolyam

Témavezető: **Dr. RAFFAI Judit** docens

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka

A nemzetközi folklórisztika egyik ismertebb népmeséjének, a *Piroska és a farkasnak* (ATU 333) egyetlen változatát sem jegyezték le a folklóristák Vajdaság területén. A Magyar népmesekatalógus szerint ennek a típusnak az egész magyar nyelvterületen mindössze négy változata ismert. Munkánk során e népmese nyomába eredtünk, az a cél vezérelt bennünket, hogy kiderítsük, hogy mennyire elterjedt ez a mesetípus a térségünkben, milyen formában és milyen forrásból ismerik, illetve hogyan tudják elmesélni. Kutatásunk során a folklórisztika módszerével Észak-Bácska területén kérdeztünk meg közel ötven különböző korosztályú (ötévestől kilencvenéves korú) adatközlőt, akiknek előadását videón rögzítettük. Ezt követően összehasonlítottuk a felgyűjtött változatokat, elemeztük az előadás verbális és non verbális kommunikációjának elemeit. Ezáltal rávilágítottunk a szereplők jellemzőinek képi megformálására, az állandósult formulákra és az azokhoz kapcsolódó előadásbeli jellemzőkre. Megpróbáltunk kapcsolatot keresni az egyes variánsok szóbeli és írásbeli változatai között, különös tekintettel a térségünkben kiadott Grimm szövegközlésekre. Munkánk rávilágít a digitális világ hatására a vizuális képzelet alakulásánál.

Kulcsszavak: vajdasági népmese, mesemondás, *Piroska és a farkas*, szóbeliség és írásbeliség

THE FOLKTALE CULT OF LITTLE RED RIDING HOOD AND THE WOLF

Authors: **Dorottya BALÁZS PIRI** (dorothy9412@gmail.com);

Lídia GÁL, third-year students (diush16@gmail.com)

Supervisor: **Dr. Judit RAFFAI**, senior lecturer

Institution: University of Novi Sad, Teacher Training Faculty in Hungarian, Subotica

Little Red Riding Hood and The Wolf (ATU 333) is one of the most well-known folktales of international folklorism. None of its versions have been detected on the territory of Vojvodina so far, whereas, according to the Hungarian Folktales Catalogue, only four versions of the tale have been detected on the total Hungarian speech area. The present study aims to reveal in what form, from which sources this tale exists and how it is presented in Vojvodina. Data was collected with the method of folklorism in North Bačka. The interviewees' ages ranged from 5 to 90. Their presentation of the tale has been video

recorded. The comparison of the collected data focused on various verbal and non-verbal communicational elements with the purpose of revealing the visual formation of the characters, detecting stabilized phrases as well as common presentation features. A relationship between various oral and written versions of the tale has been established with special regard to the Grimm text published in this area. The present study also touches upon the influence of the digital world on the formation of visual imagination.

Keywords: **folktale of Vojvodina, presenting a folktale, Little Red Riding Hood and The Wolf, orality and literacy**

KULT NARODNE BAJKE NA OSNOVU CRVENKAPE

Autori: **Doroća BALAŽ PIRI**, III godina studija (dorothy9412@gmail.com);

Lidija GAL, III godina studija (diush16@gmail.com)

Mentor: **Dr Judit RAFAI**, docent

Institucija: Univerzitet u Novom Sadu Učiteljski fakultet na mađarskom nastavnom jeziku, Subotica

206

Na teritoriji Vojvodine folkloristi nisu zapisali nijednu verziju bajke Crvenkape (ATU 333) na mađarskom jeziku, a u katalogu mađarske narodne bajke i priče spominje se samo četire varijante. Cilj našeg istraživanja je da li ovu bajku poznaju u našem regionu, u kakvom obliku, i iz kojeg izvora, i u kom obliku se prepričava. Za vreme istraživanja metodama folkloristike ispitivali smo blizu pedeset ljudi raznih starosti (od pet do devedeset godina) na teritoriji Severne Bačke. Njihove izjave smo snimili. Posle toga smo analizirali sakupljen materijal: sličnosti teksta o raznim varijantima, verbalne i neverbalne elemente pripovedanja. Na osnovu toga smo pogledali kako ljudi zamišljaju likove bajki i njihove karakteristike. Pokušavali smo naći sličnosti između raznih napisanih i ispričanih varijanti uzevši u obzir Grimov tekst. U našim analizama pokazujemo kako to funkcioniše u dimenziji današnje dece.

Ključne reči: **vojvođanska narodna bajka, pripovedanje, Crvenkapa, usmenost i pismenost**